

Maidon markkinamarginaali hintariskien toteutumisen indikaattorina

Anna-Maija Heikkilä

CAP27 valmistelua tukeva tutkimusseminaari
Helsinki 4.2.2019

© Luonnonvarakeskus

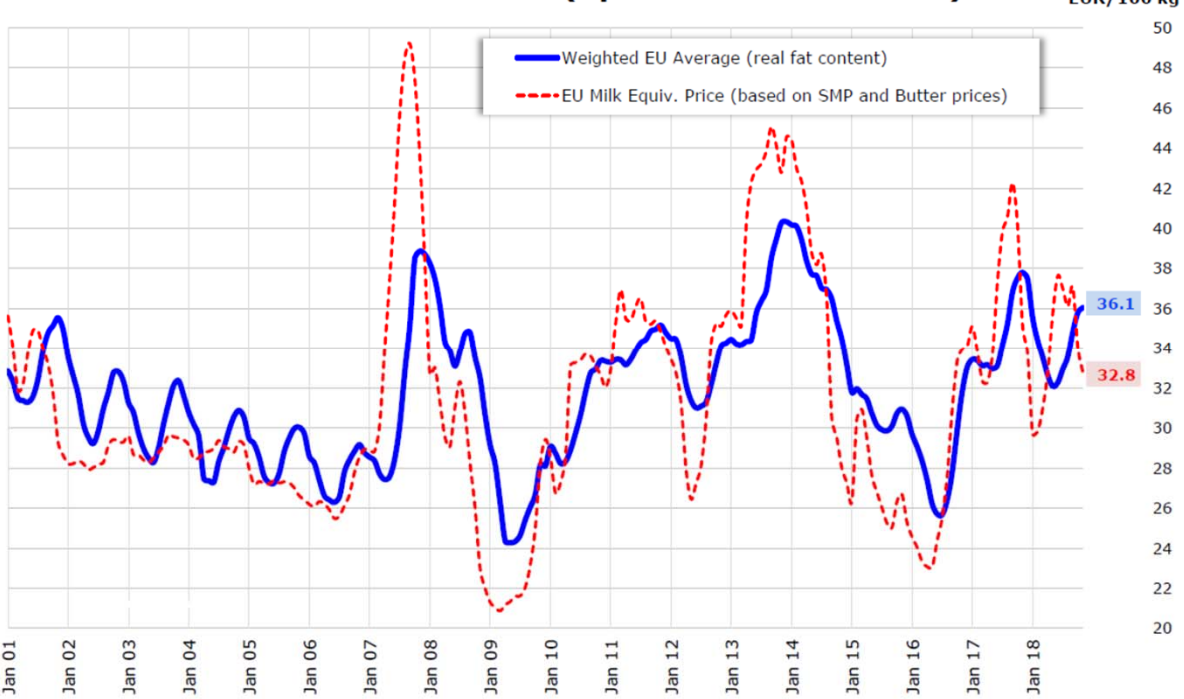
MAITOVARA-tutkimushanke

Maitosektorin varautuminen politiikkamuutoksiin (MAITOVARA)

- Ohjausryhmä:
 - Puheenjohtaja: Jarmo Salonen, MMM
 - Jäsenet: Pekka Sandholm, MMM
Leena Ala-Orvola, MTK
Sami Myyrä, LähiTapiola
Petri Liesivaara, OP
Ilkka Pohjamo, Valio
- Toteutus: Luonnonvarakeskus (Luke)
- Tutkimusryhmä: Anna-Maija Heikkilä, Leena Kalliovirta, Olli Niskanen
- Kesto 1.4.2017 – 30.9.2019
- Makera-rahoitus 110 000 euroa

Kansainvälinen tausta: Maidon hinta

EU Raw Milk Prices Evolution (up to November 2018)

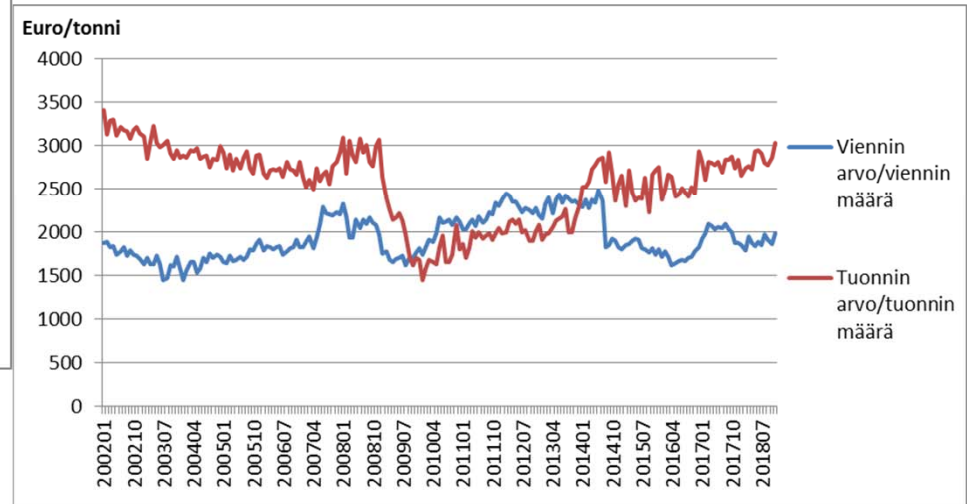
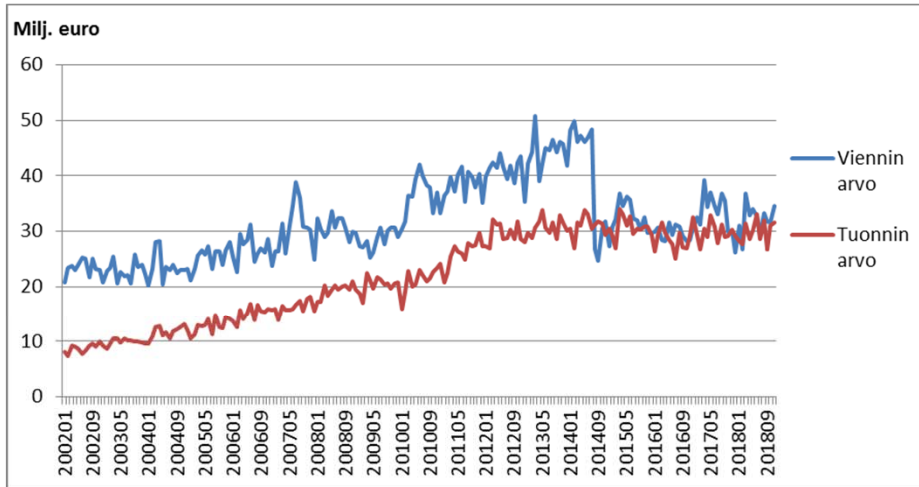

Source : MS' communications under Reg. (EU) No 2017/1185 Article 12(a) - Annex II.4(a)

https://ec.europa.eu/agriculture/sites/agriculture/files/market-observatory/milk/pdf/eu-raw-milk-prices_en.pdf

Kotimainen tausta: Maitotuotteiden ulkomaankauppa

Lähde: <http://uljas.tulli.fi>

Työpaketti 3. Maidon markkinamarginaali

- Tavoitteena kehittää seurantaväline, joka kuvaa mahdollisimman reaaliaikaisesti **markkinoilla** tapahtuvien muutosten vaikutusta maidontuotannon katteeseen = maidon markkinamarginaali
- Maidon markkinamarginaalin rakenne noudattaa aiemmin sika- ja siipikarjatalouteen laadittujen marginaalien rakennetta
- Kansainväliset ”esikuvat”
 - USA: DMPP (Dairy Margin Protection Program)
 - Maidon hinta – maissi – soijarouhe – sinimailasrehu
 - <https://www.fsa.usda.gov/programs-and-services/Dairy-MPP/index>
 - UK: Milk to feed price ratio
 - Maito – ostorehukustannukset (vehnä, ohra, soijarouhe, rypsirouhe)
 - <https://dairy.ahdb.org.uk/market-information/farming-data/milk-to-feed-price-ratio>
 - EU: EU milk margin index
 - FADN-aineistoon perustuva kate kiinteille kustannuksille
 - https://ec.europa.eu/agriculture/sites/agriculture/files/rural-area-economics/briefs/pdf/milk-margin-estimate-2018-no17_en.pdf

EU milk margin index

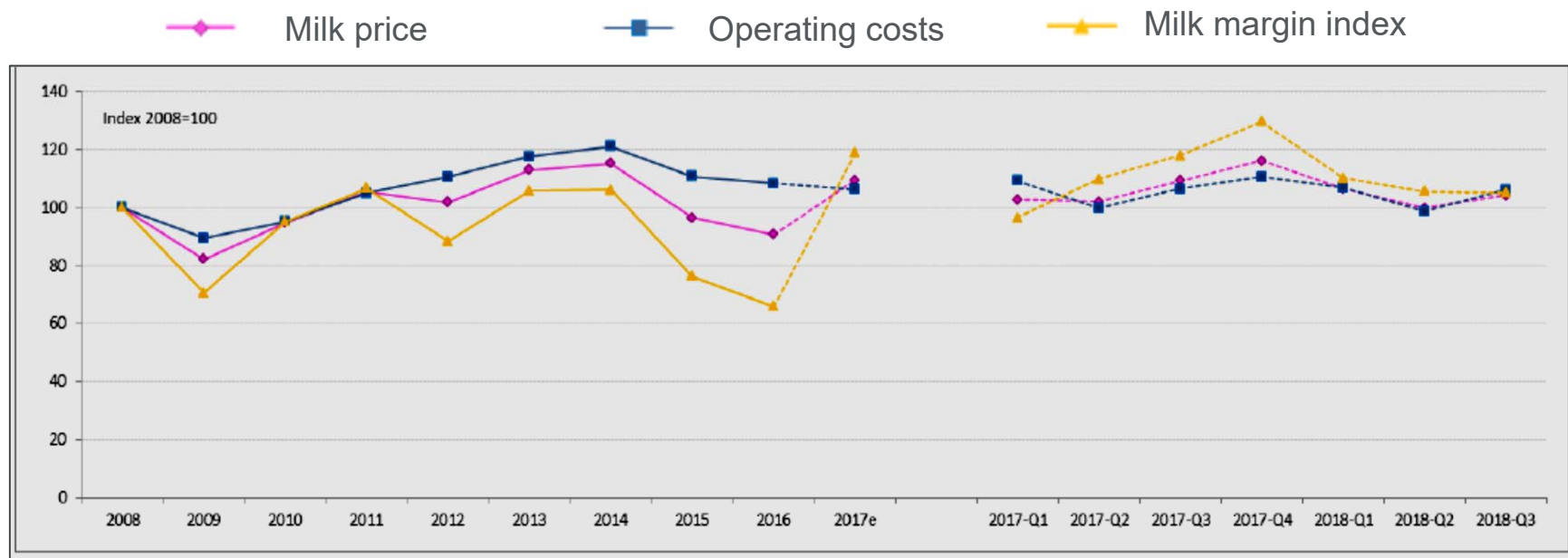

Figure. EU indexes for milk price, operating costs and milk margin with coupled payments in 2008 – 2018 (2017 and 2018 estimates)

Source: DG AGRI (EU FADN, Model of allocation of costs for milk, Information from market units) and ESTAT price indexes, e: estimate

Maidon markkinamarginaalin katelaskelma

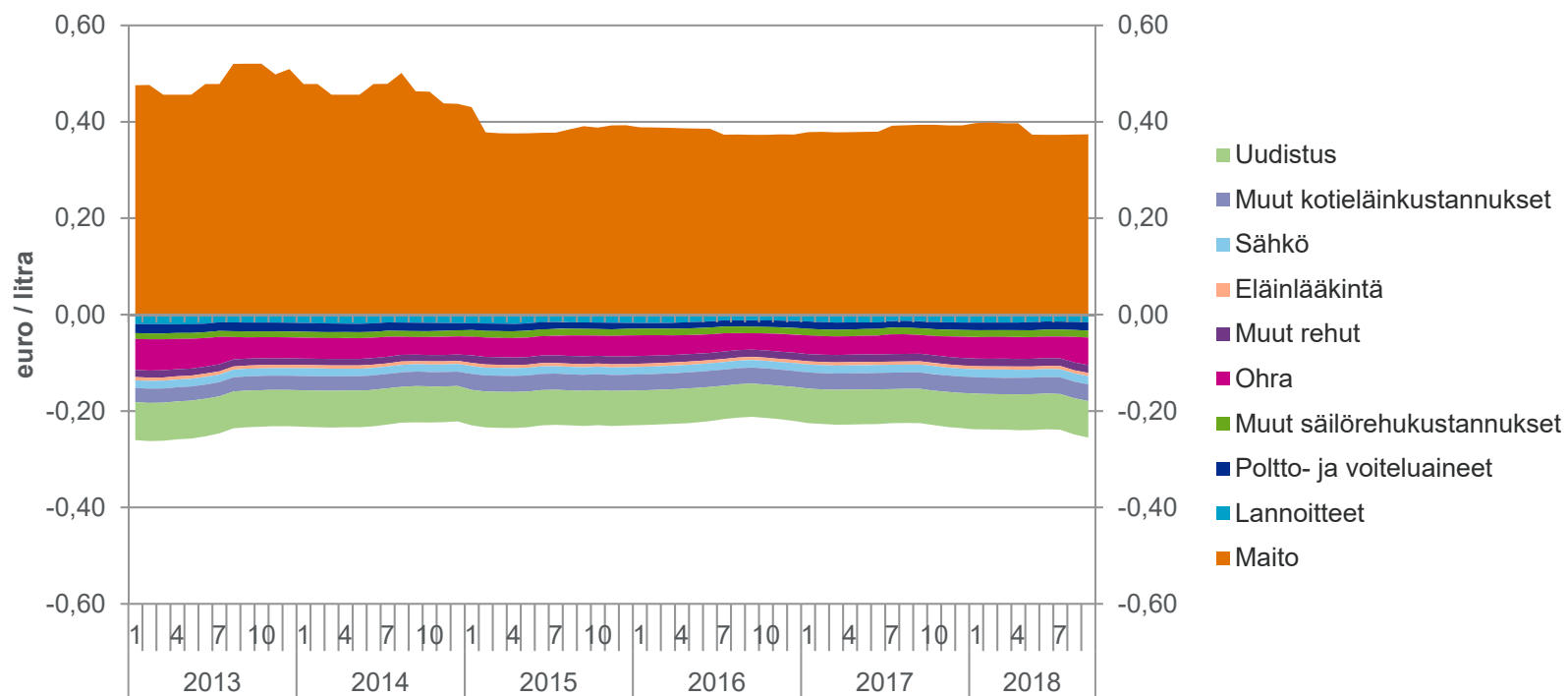
Peruslaskelma edustaa tammikuuta 2015

Muuttu	Määrä	Ä hinta	€/lehmä	c/litra	ks
Maidon	8730	0,43	3756,52	43,0	
Nurmisen	4005	0,10			
Lannoitteet		40 %	160,20	1,835	
Polttoaineet		30 %	120,15	1,376	
Muut kasvinviljelykustannukset		30 %	120,15	1,376	
Ohra	2646	0,128	338,45	3,88	013100 Rehuohra
Muut rehut	525	0,26	136,50	1,56	206220 Rehuseokset naudoille poislukien vasikat
Eläinlääkintä	0,6	96	57,60	0,66	205000 Eläinlääkintäkulut
Sähkö	1	142	142,00	1,63	202100 Sähkö
Muut kotieläinkustannukset	1	290	290,00	3,32	209000 Muut tavarat ja palvelut
Uudistus	0,32	2000	640,00	7,33	200000 Maatalouden tuotantotarvikkeet ja palvelut (Panos 1)
Markkinamarginaali, kun laskelma on tehty tammikuun 2015 hinnoilla			1751,00	20,06	

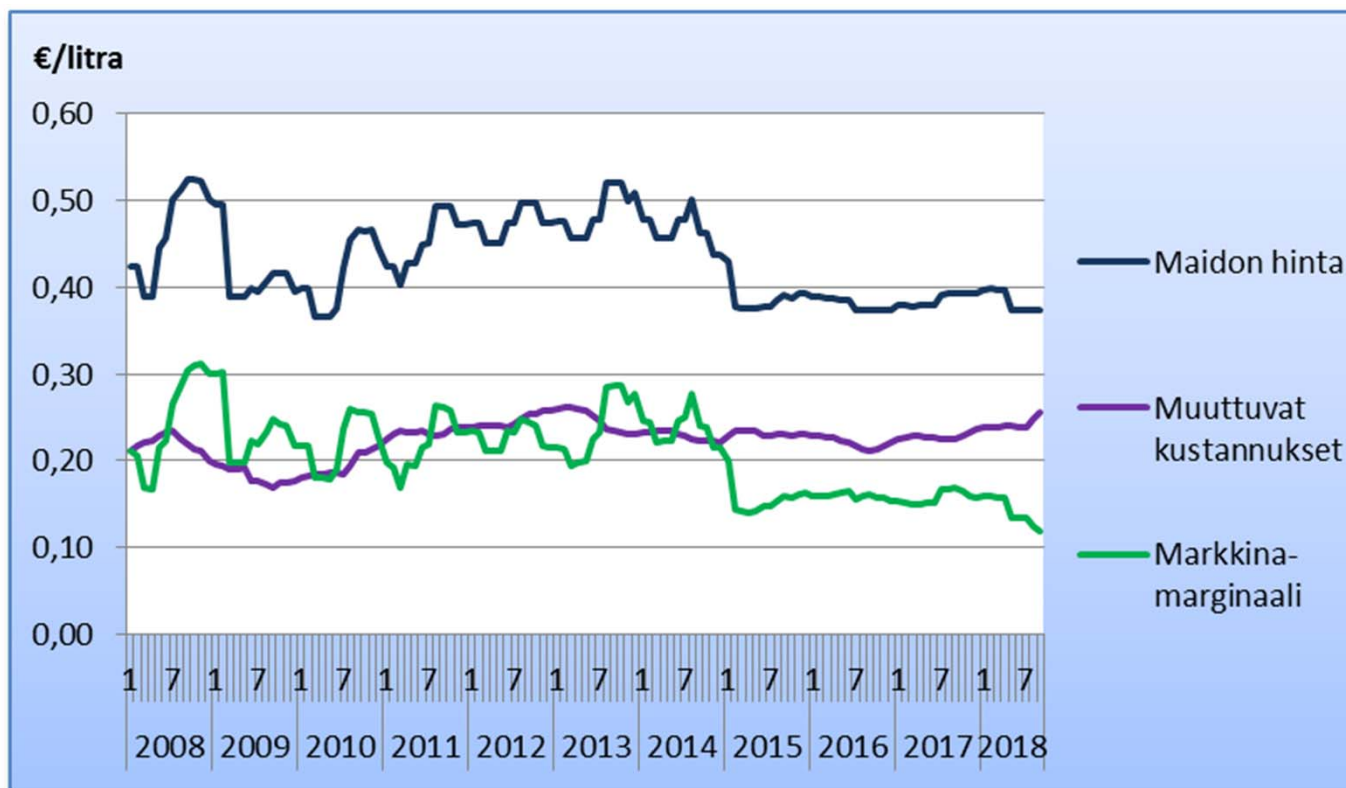
Määrä on vakio

Hinta tarkistetaan kuukausittain indeksillä

Maidontuotannon markkinamarginaali

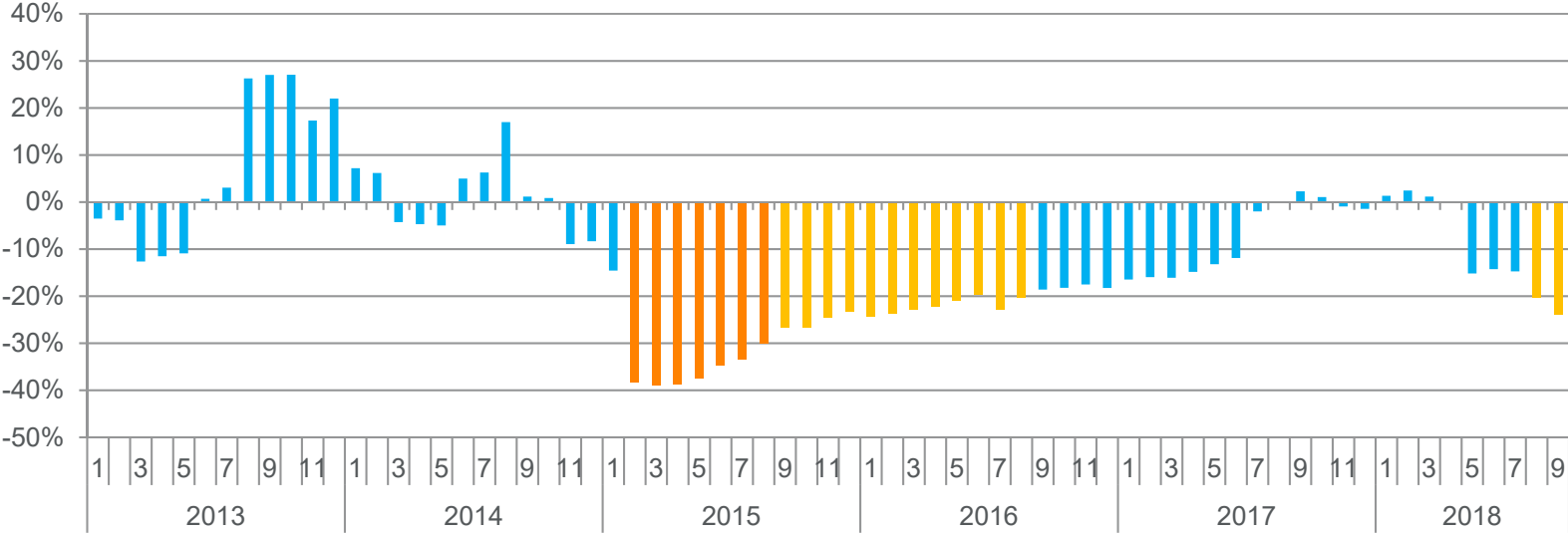

Maidon markkinamarginaali 2008/1–2018/9

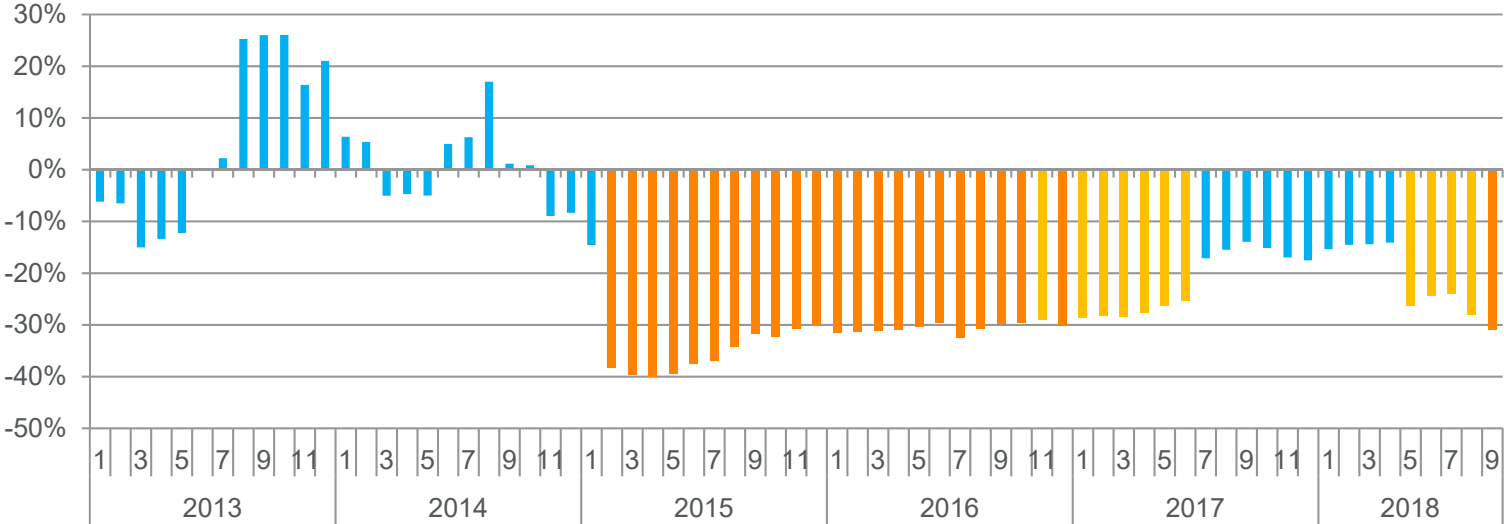
Maidon markkinamarginaali suhteessa keskiarvoon

Poikkeama 36 kk:n takautuvasta keskiarvosta, %, kun aiempia korvauksia ei ole mukana takautuvassa katteessa

Maidon markkinamarginaali suhteessa keskiarvoon

Poikkeama 36 kk:n takautuvasta keskiarvosta, %, kun aiemmat korvaukset ovat mukana takautuvassa katteessa

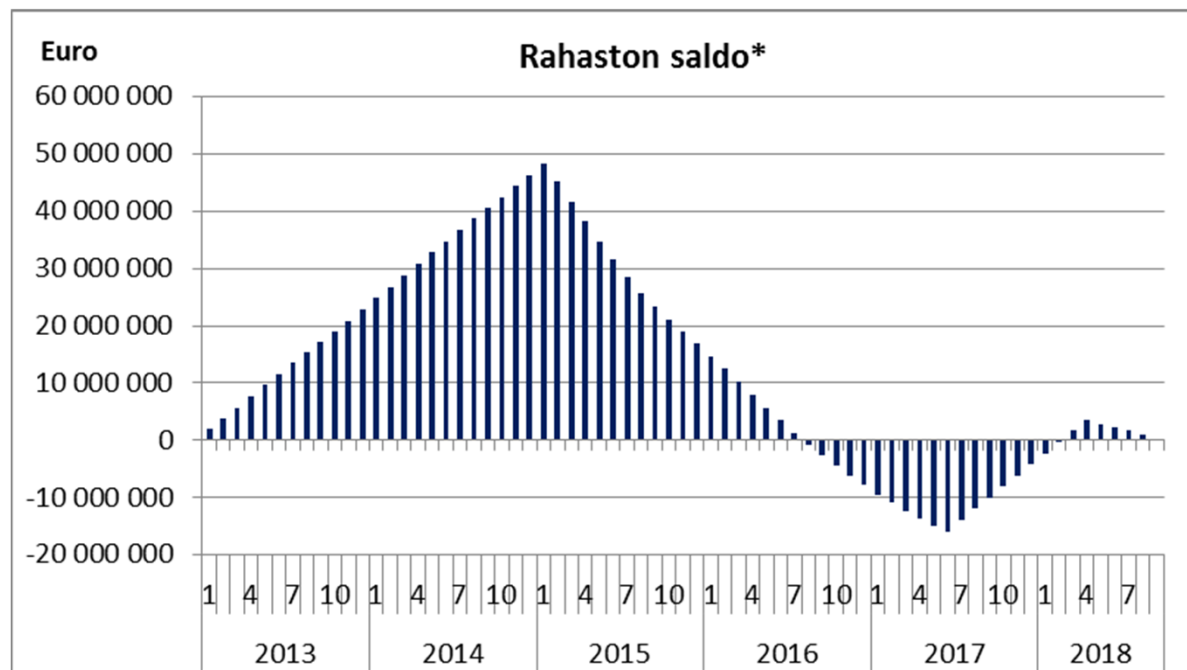
Maidon markkinamarginaaliin perustuvat korvaukset

2013/1-2018/9	Maksettuja korvauksia ei huomioida takautuvaa katetta korottavasti	Maksetut korvaukset huomioidaan takautuvaa katetta korottavasti
Kuukausia yhteensä	69	69
- joista korvauskelpoisia kuukausia, kpl	20	34
- joista korvauskelpoisia kuukausia, %	29 %	49 %
Tuotanto, milj. l	13 185	13 185
Tuotannon arvo, milj. euroa	5 348	5 348
Korvauskelpoinen menetys, milj. euroa (100%)	231	452
Korvauskelpoinen menetys, osuus tuotannon markkina-arvosta	4,3 %	8,4 %
Valtion osuus korvauksesta, milj. euroa (70%)	161	316
Viljelijöiden katettava omasta rahastosta, milj. euroa (30%)	69	136
Omarahoituksen kattava maksu, euroa/litra	0,005	0,010
Keskimääräinen korvaus, euroa/litra	0,017	0,034

Esimerkki tulonvakautusvälineen toiminnasta

- Tilalla 60 lehmää, keskituotos 10 000 litraa, maitomäärä 50 000 litraa kuukaudessa
- Tarkastelujakso 1.1.2013–30.9.2018
- Omarahoitus 30 % jakaantuu tasaisesti koko tarkastelujaksolle ja vastaa jakson aikana saatuja korvauksia
- Tila on maksanut vakuutusmaksua 1.1.2013 alkaen 265 euroa kuukaudessa
 - 30.9.2018 mennessä maksua maksettu 18 281 euroa
 - 30.9.2018 mennessä korvauksia saatu 60 938 euroa
 - Netto 42 657 euroa eli valtion 70 %:n osuus omarahoituksen päälle

Tuottajien keskinäinen rahasto 2013/1–2018/9

*Maksetut korvaukset huomioitu takautuvan keskiarvon laskennassa

Johtopäätökset

- Panoskäytön kautta pitkälti kotoiseen nurmirehuun perustuvalla maidontuotannolle mahdollista laatia toimiva markkinamarginaali
- Marginaali itsessään on tuotettavissa lyhyellä viiveellä ja pienellä hallinnollisen taakan kasvulla
- Marginaali osoittaa, että hintariskit toteutuvat
 - myös perinteisesti vakaassa maidontuotannossa
 - vaikka osuustoiminnallisessa maidonhankinnassa osuuskunta toimii puskurina, joka estää hintashokkien välittymisen tuottajalle sellaisenaan
- Vuotuinen tukitarve 2010/1–2018/9 laskutavasta riippuen 22–41 milj. euroa
 - Toteutuneen korvauksen huomiointi takautuvassa 36 kk:n keskiarvossa nostaa korvaustarvetta merkittävästi

Mitä politiikkasuosituksia tutkimus antaa kansallisen CAP:n toimeenpanosuunnitelman valmisteluun ?

- **Informoitava tuottajia** tarjolla olevasta hintariskin hallintamahdollisuudesta
- **Selvitettävä tuottajien kiinnostus** maksaa ”vakuutusmaksuja” ja päästä siten osalliseksi tuloa tasaavista korvauksista, joissa valtion tukea 70 %
- Jos kiinnostusta löytyy, ryhdyttävä toimenpiteisiin tulonvakautusinstrumentin käyttöön ottamiseksi
 - Tuottajien keskinäiset rahastot ja niiden säännöt
 - Julkinen rahoitus
 - Indeksit tulovaihtelun mittaamiseen
 - Laskentasäännöt
 - Tuottaminen ja laskentajärjestelmän ylläpito
 - Indeksit tuotteille, joilta ne vielä puuttuvat (naudanliha)

Kiitos

Kuva: Erkki Oksanen

Lisätietoja:

anna-maija.heikkila@luke.fi

olli.niskanen@luke.fi